

MEFANETin

bulletin projektu MEFANET

září–říjen 2008

Projekt MEFANET již žije svým životem

Mgr. Lenka Šnajdrová, Ph.D. (IBA MU)

Vážení přátelé a příznivci projektu MEFANET,

po letní prázdninové pauze se Vám dostává do rukou další číslo informačního bulletinu, který je věnován projektu MEFANET. Od května, kdy bylo vydáno minulé číslo MEFANETinu, se toho událo opravdu hodně – ačkoli někteří z Vás to možná kvůli svému pracovnímu vytížení nemuseli zaregistrovat. Dovolte nám tedy, abychom Vás jen stručně seznámili s dosavadním vývojem událostí:

1. Za společného a koordinovaného úsilí všech sedmi českých lékařských fakult **byla sepsána a podána přihláška na centralizovaný projekt MŠMT** s názvem „Budování vzdělávací sítě lékařských fakult ČR pro tvorbu a sdílení výukových materiálů na společné platformě“. Bude-li předložený návrh schválen, získáme pro projekt MEFANET nezanedbatelné finanční prostředky k jeho dalšímu rozvoji. V předloženém návrhu na tento centralizovaný projekt je zdůrazněna zejména potřeba vybudování dosud neexistující široké základny elektronického vzdělávacího obsahu, a začlenění tohoto obsahu do jednotné platformy. Tato „centrální brána“ bude dostupná všem studentům medicíny bez ohledu na jejich příslušnost k lékařské fakultě (samozřejmě za respektování autorských práv, případně některých omezení podle požadavků autora). Základy této platformy se nám přitom podařilo vybudovat již během uplynulého roku, kdy byly postupně zprovozněny výukové portály fakult zapojených do projektu MEFANET.
2. **Přípravy na konferenci MEFANET 2008 jsou v plném proudu.** Od 2. září, kdy byla spuštěna on-line registrace, se na konferenci MEFANET 2008 zaregistrovalo již více než 150 účastníků (údaj 11. listopadu 2008), a očekává se, že tento počet dále poroste. Na konferenci zazní téměř 50 přednášek, chybět ne-

budou ani videokonferenční příspěvky. Koho nezaumou některé přednáškové bloky, může si vybrat ze tří tematicky zaměřených workshopů. V pátek odpoledne se navíc bude konat panelová diskuse na téma „Jak v krátké době naplnit výukové portály uspokojivým a kvalitním obsahem“ a na závěr proběhne veřejné zasedání Koordinační rady MEFANET, kde budou shrnuty dosažené cíle, publikační plán, program činnosti na příští rok apod. Veškeré podrobnosti o konferenci MEFANET 2008 (20.–21. listopadu 2008 v Brně) se můžete dočíst na internetových stránkách projektu MEFANET: <http://www.mefanet.cz>.

3. Daří se nám **šířit dobré jméno projektu MEFANET**, a to zejména díky Vám. Česko-slovenská síť lékařských fakult byla letos s úspěchem prezentována na mezinárodní konferenci AMEE 2008 (30. 8.–3. 9. 2008, Praha) i na menší konferenci Silesian Moodle Moot 2008 (29.–31. 10. 2008, Čeladná). Podrobnosti se dočtete ve článcích uvnitř tohoto čísla.

Řada z Vás se již možná setkala s tím, že při vyhledávání některých lékařských termínů na internetu nabízí Google na prvních pozicích odkazy na „mefanetové“ portály – což je neklamnou známkou toho, že Vaše portály si již vydobily respektované postavení v dnešní záplavě informací poskytovaných na internetu.

Snad se nám tímto úvodníkem alespoň trochu podařilo podělit se s Vámi o radost nad dosavadními úspěchy našeho společného projektu. Chtěli bychom Vám na tomto místě poděkovat za veškeré Vaše podněty, které neustále přispívají k jeho dalšímu rozvoji, a budeme velmi rádi, když nám Vaše podněty a připomínky budete posílat i nadále. Přejeme Vám příjemné počtení a budeme se těšit na případné setkání na konferenci MEFANET 2008.

Napište nám!

Vaše příspěvky můžete posílat na adresu snajdrova@iba.muni.cz, kde Vám také rádi zodpovíme Vaše případné dotazy.

MEFANET byl představen na mezinárodním fóru.

*prof. MUDr. Stanislav Štípek, DrSc.,
předseda Lokálního organizačního výboru AMEE 2008*

Ve dnech od 1. do 3. září se konala v Pražském kongresovém centru konference Asociace pro výuku lékařství v Evropě (Association for Medical Education in Europe nazvaná AMEE 2008 <http://www.amee.org/index.asp?pg=75>). Asociace je světová organizace, která sdružuje pedagogy z 90 zemí pěti kontinentů, zabývající se výukou lékařství a zdravotnických oborů. Na její organizaci se podílela Univerzita Karlova v Praze, zejména její 1. lékařská fakulta, dále Institut pro postgraduální vzdělávání ve zdravotnictví a Česká lékařská společnost Jana Evangelisty Purkyně. Do Prahy přijelo 2350 vysokoškolských učitelů, výzkumných pracovníků, tvůrců výukových programů a studentů, aby se radili o současném stavu a moderních metodách v oblasti výchovy a vzdělávání lékařů a zdravotních pracovníků.

V neděli 31. 8. večer byla konference zahájena prezidentkou AMEE profesorkou Madalenou Patricio z Lisabonu, která ocenila tradici i moderní trendy zdravotnického vzdělávání v Čechách včetně nedávno vzniklé výukové sítě lékařských fakult ČR a SR.

V dalších třech dnech probíhalo jednání v mnoha symposiích a sekcích věnovaných vývoji a zavádění nových výukových metod např. ve výuce založené na řešení praktických klinických situací (Problem Based Learning), postupům využívajícím pokroky informačních technologií včetně multimediálních výukových pomůcek, simulátorů a audiovisu-

álních záznamů, byla probírána otázka anonymity pacientů při výuce a využití herců k simulaci klinických problémů. Hledaly se zdroje pro e-learning a formy spolupráce v této oblasti včetně sdílení výukových pomůcek. Ve zvláštním symposiu byla představena výuková síť českých a slovenských lékařských fakult MEFANET, kde předsedal prof. MUDr. Stanislav Štípek, DrSc. Diskusní témata o poslání, struktuře a cílech sítě uvedl předseda Koordinační rady doc. RNDr. Ladislav Dušek, Ph.D., a její člen Ing. Daniel Schwarz, Ph.D. O standardech potřebných k uložení elektronických výukových pomůcek hovořil Dr. Julien Broisin z evropského depozitáře ARIADNE FOUNDATION a o vzdělávacích komunitě studentů a lékařů na Novém Zélandu zde promluvil Dr. Chris Paton z Otago University. Další informace o konferenci lze nalézt i na adrese <http://www.amee.org/index.asp?pg=75>.

Příští rok se konference AMEE bude konat ve španělské Malaze.

Fotogalerie: Karel Mister, Tomáš Nikl, Stanislav Štípek.

Konference AMEE 2008: co z ní vyplynulo pro projekt MEFANET?

*doc. RNDr. Ladislav Dušek, Ph.D.
Institut biostatistiky a analýz MU*

Začátkem září 2008 jsem měl možnost zúčastnit se části konference AMEE (Association for Medical Education in Europe), která se konala v Praze a byla tedy snadno dostupná. Navíc byla velmi dobře organizována, ačkoli se jednalo o akci obřích rozměrů; jejím organizátorům proto právem patří obdiv a poklona. Pouze částečnou účast mohli konstatovat všichni účastníci konference, neboť fyzická přítomnost jednoho člověka na všech akcích na konferenci byla zhola nemožná. Vždyť jen pre-konferenčních workshopů a seminářů bylo 34, pouhý výčet položek programu pak přesáhl 140 stran. Můj první dojem byl velmi pozitivní: náš česko-slovenský projekt MEFANET jde správným směrem, v této oblasti existuje velká mezinárodní vědecká a učitelská komunita, je na co navazovat a s kým spolupracovat. To je zcela objektivní a viditelný fakt. Další moje závěry jsou již

spíše subjektivní a nemusí nutně odrážet postřehy dalších účastníků konference AMEE.

Na konferenci samozřejmě zaznělo množství příspěvků věnovaných klasickému e-learningu a elektronizaci výukových materiálů. Tyto přednášky v podstatě řešily podobné problémy, které trápí i nás – tedy jak zajistit kvalitní aktualizaci obsahu a udržet kurzy v aktivní rovině. Poměrně novým zjištěním byl pro mne vysoký důraz kladený na složku hodnocení kurzů a zajišťování zpětné vazby od uživatelů, samozřejmě včetně studentů. Slyšel jsem krásnou přednášku z University of London, kde ze systému e-kurzů zaměřených na interní lékařství udělali interaktivní výukový nástroj: zpočátku kritizující studenty tak dostali do podoby téměř spoluautorů, kteří pod dohledem vyučujících zřizují k výukovým materiálům své vlastní sekce. Přednášku přednesla přímo jedna ze studentek, která se posléze stala vedoucím této komunity a zkvalitnění daného kurzu věnovala i část svého Ph.D. studia. Tento vynikající příklad „školy hrou“ byl možná doveden do krajnosti, nicméně velmi výraznou hodnotící složku jsem zaznamenal ve všech takto zaměřených přednáškách. Závěr pro projekt MEFANET je pro mne jednoduchý: jakmile se nám podaří zatáhnout studenty do aktivní diskuze nad obsahem našeho portálu, budeme mít vyhráno.

Problematikou hodnocení kvality studia a materiálů se již první den konference zabývala celá sekce, ze které pro mne vyplynulo, že se máme ještě hodně co učit. V této sekci jsem očekával zejména přednášky prorektorů vysokých škol, jak kontrolují vývoj ve svých oblastech. K mému překvapení byla sekce kombinací přednášek učitelů nejrůznějšího zaměření, kteří ukazovali, jak si analyzují účinnost svých kurzů s podporou elektronických pomůcek. Nenásilně prezentované a parametricky hodnocené (!) dotazníky pro studenty, doplněné o testy a procvičování znalostí, by se jistě daly uplatnit (a mnohdy již dlouho uplatňují) i v českém prostředí. Většina prezentujících potom dokládala, jak se i tato zpětná vazba s účastníky kurzu znovu probírá; v jedné přednášce dokonce zaznělo, že již samo hodnocení kurzu je vypracováváno studentem jako důkaz jeho schopnosti kriticky přijmout látku. Tato sekce se mi opravdu moc líbila, ačkoli její závěry bych i já do praxe při běžném vytížení zaváděl velmi obtížně. Znamenalo by to výrazně přepracovat celý koncept vykládání látky a daleko interaktivněji sdělovat i základní témata. Uvádím to zde především proto, že na AMEE 2008 jsem pochopil, že jde o silící trend. Této problematice bylo také z větší či menší části věnováno cca 20 % posterů, které jsem stihl projít.

Osobně mne velmi potěšilo, že ačkoli AMEE nabídla velmi rozmanité spektrum mezinárodních zkušeností a projek-

tů, nevytratila se z toho struktura oborů a struktura studia samotného. Již sám program poměrně jasně ukazoval, zda jdete na sekci spíše o pregraduálním nebo postgraduálním studiu, nebo zda se problematika týká výuky v klinické praxi. Rovněž rozlišení „klasických“ klinických oborů bylo jasné. Věřím, že toto je jediná cesta, která vytváří v jinak úžasné heterogenním prostředí řád, a cením si toho, že i MEFANET takový přístup přijal – tzn. že vstupní brána do našeho společného portálu dává na první místo třídění podle disciplín a oborů.

Dalším hodně podnětným prvkem bylo viditelné propojování přípravy elektronických výukových materiálů s klinickou praxí. Jde o trend, který je podle mne jednou z mála možností, jak můžeme i my v našich podmínkách stimulovat náročnou tvorbu těchto materiálů. Na AMEE jsem viděl dvě celonárodní prezentace o využívání moderních komunikačních nástrojů pro výuku diagnostiky přímo v interakci s pacientem, této problematice byla věnována i řada posterů. U dvou posterů jsem se v diskuzi s autory dozvěděl, že se snaží o elektronizaci zásadních výstupů z klinické praxe a tyto potom zavádí do vlastní výuky. Záležitosti jako elektronický chorobopis pacienta a vytěžování dostupných klinických dat jsme diskutovali i my na konferenci MEFANET 2007 a jistě je budeme diskutovat i letos. Je to cesta, která může pro výuku zajistit přísun velmi kvalitních podkladů, nadto s nejlepším možným moderátorem, tzn. s ošetřujícím lékařem.

Ve výčtu různých postřehů bych mohl pokračovat dále, ale nic převratného bych již asi nevymyslel. Nezmínil jsem několik velmi zajímavých posterů věnovaných hodnocení přijímacích zkoušek na lékařské fakulty, VIP sekci věnovanou e-learningu z pohledu představitelů EU a řadu dalších věcí. To hlavní se mi ale snad sdělit povedlo. Z konference AMEE 2008 vyplynulo, že je moc dobře, že se lékařské fakulty ČR a SR dohodly na společném postupu v této oblasti. Když už nic jiného, dává nám to šanci, že se v tom celosvětovém Babylónu e-learningu nerozdrobíme a neztratíme. Svými cca 25 000 potenciálními uživateli nepatří MEFANET rozhodně mezi malé projekty ani z mezinárodního pohledu. Mé poděkování patří panu prof. S. Štípkovi z 1. LF UK, který věnoval značné úsilí tomu, abychom MEFANET na samostatné sekci AMEE představili; z mého pohledu se to povedlo, alespoň soudě podle počtu účastníků této sekce. Ale o tom pojednává jiný příspěvek tohoto bulletinu.

Beskydské „moodlování“ a MEFANET

Ing. Daniel Schwarz, Ph.D.

Institut biostatistiky a analýz MU

Ve dnech 29. 10.–31. 10. 2008 se konaly v lůně beskydské přírody, v Čeladné, dvě zajímavé akce: 2. ročník Mezinárodní konference Slunečnice 2008 aneb Zpřístupňování vzdělávání a 5. ročník Mezinárodní konference Silesian Moodle Moot 2008 aneb eLearning jako nástroj ke zvyšování kvality vzdělávání (viz <http://handicap.vsb.cz/wiki/>). Obě konference, které na sebe časově a částečně i personálně navázaly, se konaly pod záštitou děkanky Ekonomické fakulty VŠB-TU Ostrava, prof. Dr. Ing. Dany Dluhošové.

Projekt MEFANET byl prezentován na druhé akci – Silesian Moodle Moot 2008, a to v uceleném bloku dvěma příspěvky prof. MUDr. Stanislava Štípka, DrSc., z 1. LF UK a Ing. Daniela Schwarze, Ph.D., z IBA LF MU. Prof. Štípek ve svém vystoupení představil hlavní myšlenky a cíle projektu MEFANET a srovnal náš způsob práce založený na dobrovolnosti a výhodnosti spolupráce tradičních lékařských fakult se způsobem práce v centrálně řízených univerzitních konsorciích nebo v ryze elektronických univerzitách. Dr. Schwarz pak volně navázal a představil fóru společnou platformu pro sdílení a nabídku vzdělávacího obsahu v síti MEFANET. Po celém bloku pak následovala živá diskuze, ve které oba aktéři odpovídali na otázky, jež se týkaly zejména otevřenosti celé sítě a její společné platformy a dále pak samotné myšlenky projektu, která všechny jednoznačně zaujala. Předsedající doc. Ing. Lubica Stuchlíková, Ph.D., ze Slovenské technické univerzity v Bratislavě pak blok ukončila s přáním, aby kolegové i v dalších oborech byli přístupní takovému integrujícím myšlenkám a aby se na dalším ročníku konference Moodle Moot objevilo projektů typu XXXXNET více.

Program konference byl nabitý zajímavými příspěvky, kterým vedle zvaná přednáška Nialla Sclatera z Velké Británie, který je ředitelem pro inovace na Open University (viz <http://sclater.com/blog/>). Otevřený LMS systém Moodle byl na Open University se svými 150 tis. studenty zvolen za institucionální vzdělávací prostředí a Niall Sclater představil fóru všechny jeho výhody a zejména doplňky, které byly pro Moodle vyvinuty právě na Open University. Z diskuze s Niallem pak vyplynulo, že OU, ač je jednou z největších evropských univerzit, nenabízí studium lékařských oborů a že studium v mnoha z nabízených oborů není jen distanční, ale minimálně zkoušení probíhá prezenčně.

Organizátorem této již tradiční akce je Institut inovace vzdělávání, v jehož čele stojí RNDr. Danuše Bauerová, Ph.D. (od loňské konference MEFANET 2007 členka Koordináční rady MEFANET), a tak v programu nechyběly ani příspěvky zabývající se metodikou v oblasti distančního vzdělávání. Konference Silesian Moodle Moot už tedy není jen o systémech LMS, ale reaguje na mnoho podnětů, které přináší do vzdělávání informační a komunikační technologie.

Konference MEFANET 2008 je již za dveřmi!

Ing. Daniel Schwarz, Ph.D.

(za organizační a programový výbor MEFANET 2008)

V posledním příspěvku tohoto čísla MEFANETinu Vám přinášíme nahlédnutí na program konference MEFANET 2008, která proběhne od 20. 11. do 21. 11. 2008 v brněnském hotelu Voroněž. Druhý ročník konference lékařských fakult ČR a SR se bude opět zabývat tématy spojenými s e-learningem a zdravotnickou informatikou ve výuce lékařských oborů. Navíc se letos programový výbor zaměřil i na dopad těchto fenoménů na konkrétní obory medicíny, a tak v programu najdete mj. sekce zaměřené ryze na elektronickou podporu výuky a studia v zubním lékařství a ve stomatologii příbuzných oborech. V následujících letech chceme udržet tuto započatou tradici a oslovit vždy jeden až dva další klinické obory. Do programu jsme nezapomněli zařadit ani legislativní problematiku a otázku autorských práv, která je v dnešní době elektronických médií tolik aktuální. Pro mimořádný úspěch dvou loňských workshopů jsme jejich lektory oslovili i letos, a tak konference opět nabízí vedle standardních konferenčních bloků i odborné semináře: Jak připravit e-learningový projekt a Využití informačních zdrojů pro podporu výuky medicíny založené na důkazu. Na následujících stranách najdete časový plán konference s podrobnějším popisem seminářů a videokonferenční přednášky Chrise Patona z Nového Zélandu. Podrobný program pak najdete na stránkách www.mefanet.cz.

Čas	sál A	sál C	Foyer
čtvrtek, 20. listopadu 2008			
9.00	Slavnostní zahájení + zpráva o stavu projektu MEFANET		
9.15			
9.30	BLOK I [3] Plenární sekce		
9.45	prof. MUDr. Dušan Meško, Ph.D. (JLF UK):		
10.00	Vízie digitálneho vzdelávania v medicíne		
10.15	Mgr. Jitka Meklešová (MKČR): Autorské právo a užití předmětů ochrany,		
10.30	podmínky uzavírání licenčních smluv		
10.45	Ing. Daniel Schwarz, Ph.D. (IBA MU): Jednotné řešení pro sdílení a nabídku vzdělávacího obsahu v síti MEFANET		
11.00	Přestávka		
11.15	BLOK II a [1+3] Elektronická podpora výuky		
11.30	ve stomatologii a příbuzných oborech		
11.45			
12.00			
12.15			
12.30	Oběd		
12.45			
13.00			
13.15			
13.30	BLOK III [7]	WORKSHOP I. Net-trainers:	
13.45	Telemedicína není jen baštou radi-	Metodika autorské práce při tvorbě	
14.00	ologů	online kurzu	
14.15		105 minut	
14.30			
14.45			
15.00			
15.15	BLOK II b [5] Elektronická podpo-	WORKSHOP II. Partneri konferen-	
15.30	ra ve stomatologii	ce SYSMEX a OLYMPUS před-	
15.45	a příbuzných oborech	stavují své produkty využitelné pro	
16.00		multimediální podporu praktické	
16.15		laboratorní výuky.	
16.30	Přestávka		
16.45	BLOK IV [5] Elektronická podpora	BLOK V [5] Zdravotnická informa-	
17.00	výuky a studia	tika a analýza dat	
17.15	v nelékařských oborech		
17.30			
17.45			
18.00	BLOK VIa [4] Metodické aspekty e-learningu		
18.15			
18.30			
18.45			
19.00	Konec programu prvního dne		
20.00	SPOLEČENSKÝ VEČER		
24.00			

pátek, 21. listopadu 2008

8.30	Zahraniční příspěvky prostřednictvím videokonferenčních spojení	
8.45		
9.00		
9.15	BLOK VII [6] Webové edukační portály pro multimediální podporu výuky lékařských a zdravotnických oborů	WORKSHOP III. Využití informačních zdrojů pro podporu výuky medicíny založené na důkazu.
9.30		
9.45		
10.00		90 minut
10.15		
10.30		
10.45	Přestávka	
11.00	BLOK VIb [4] Metodické aspekty e-learningu	
11.15		
11.30		
11.45		
12.00	BLOK VIII [6] Multimediální učební pomůcky	PANELOVÁ DISKUZE: Jak v krátké době naplnit výukové portály uspokojivým a kvalitním obsahem?
12.15		
12.30		
12.45		90 minut
13.00		
13.15		
13.30	Zakončení konference, OBĚD	
13.45		
14.00		Veřejné zasedání Koordinační rady MEFANET
14.15		• publikační plán,
14.30		• program činnosti,
14.45		• grantová politika,
15.00		• atd.
15.15		
15.30		
15.45		

POSTER SEKCE

WORKSHOP 1: Net-trainers: Jak připravit e-learningový projekt

Termín: čtvrtek 20. listopadu 2008, 13.30–15.15

PaedDr. Jana Vejvodová, CSc.
Západočeská univerzita, Plzeň

Účastníci workshopu se seznámí se specifickými postupy při přípravě různých forem e-learningu (off-line e-learning, synchronní on-line learning, asynchronní on-line learning, smíšený typ – blended learning). Porovnájí efektivnost různých didaktických strategií, které je možné v e-learningu uplatnit. Na konkrétních příkladech budou moci rozhodnout o správnosti – nesprávnosti, resp. vhodnosti – nevhodnosti různých přístupů při sestavování struktury kurzu, stylizaci cílů, textů či testů.

Účastníci workshopu si osvojí vhodný postup v 5 krocích při přípravě uceleného on-line kurzu podle metodiky ADDIE. Speciální pozornost bude věnována tomu, jak přesunout těžiště kurzu do aktivní činnosti studenta. Vyzkoušejí si správnou formulaci cílů, části textu, úkolů i testových otázek různého typu. Osvojí si didaktické principy, které je vhodné respektovat.

vat při zařazování různých typů online objektů: textu, obrazu, zvuku a různých autorských nástrojů. Příkladový materiál, s kterým se při workshopu bude pracovat, bude především z medicínských oborů i z nelékařských zdravotnických oborů.

WORKSHOP 2: Partneři konference SYSMEX a OLYMPUS představují své produkty využitelné pro multimediální podporu praktické laboratorní výuky.

Termín: čtvrtek 20. listopadu 2008, 15.15–16.30

Sysmex CZ s.r.o.:

Nové trendy využití digitální zobrazovací techniky v morfologii. Automatizace procesu vyhodnocování mikroskopických náterů

Olympus C&S s.r.o.:

Virtuální mikroskopie

WORKSHOP 3: Využití informačních zdrojů pro podporu výuky medicíny založené na důkazu

Termín: pátek 21. listopadu 2008, 09.15–10.45

¹prof. MUDr. Vladimír Mihál, CSc., ²Mgr. Jarmila Potomková, ¹MUDr. Jan Strojil, ¹MUDr. Oldřich Šmakal, Ph.D.,

¹Petra Langerová, ³Dr. Otmar Mueller

¹Lékařská fakulta Univerzity Palackého v Olomouci

²Knihovna Univerzity Palackého v Olomouci

³UpToDate CEE, Budapest, Maďarsko

Přehled tříletých zkušeností se zaváděním medicíny založené na důkazu (EBM) do pregraduálního a postgraduálního vzdělávání na LF UP v Olomouci (projekty ESF; guideline, kazuistiky jako pedagogický nástroj pro uplatnění EBM, nabídka webových opor pro vyhledávání informací + interaktivní cvičení u počítačů; evaluace výuky, zpětná vazba studentů).

Ukázky multizdrojového vyhledávání relevantních biomedicínských informací při přípravě studentských kazuistik, jejichž nedílnou součástí je přehled kriticky interpretované literatury. Tato forma výuky představuje možnost uplatnění vlastních teoretických znalostí, získávání praktických dovedností u lůžka pacienta (bedside teaching) a integraci patientsky orientovaných výsledků klinického výzkumu.

Práce s informacemi bude vycházet ze dvou klinických otázek:

1. Může psychologická podpora ovlivnit kvalitu života adolescenta s Crohnovou nemocí?
  - Webové zpracování studentské kazuistiky z r. 2007 s aktualizací dostupné literatury v roce 2008; využití ve výuce; informační gramotnost studentů medicíny – uplatnění při zahraničních stážích; zapojení studentů do tvorby e-learningových opor.
2. Jaké jsou současné možnosti léčby enuresis nocturna u dětí?
  - Formulace klinické otázky ve struktuře PICO(T).
  - Získávání literárních informací (monografie; Internet; profesionální databáze)
  - Metodické postupy kritické interpretace (práce s textem).

Tipy a triky: kde a jak vyhledávat?

- Vyhledávací služby internetu („hluboký web“)
- MEDLINE/PubMed - MEDLINE Plus
- Deskriptory MeSH (Medical Subject Headings)
- Cochrane Library – Cochrane Consumer Network
- DynaMed
- Clinical Evidence
- BMJ Learning
- UpToDate

Perspektivy – přehled aktuálních zahraničních poznatků o WBL („web-based learning“). V podmínkách virtuálního e-learningového prostředí dochází ke změně role vyučujícího na facilitátora/zprostředkovatele učení. Osoba vyučujícího však zůstává zcela zásadní, aby nedocházelo k depersonalizaci výuky. E-learningové opory umožňují individualizaci výuky dle potřeb jednotlivých studentů, nesmí se však stát náhradou tradiční výuky vedené pedagogem. Úkolem vyučujícího je studenty motivovat a vzbudit u nich potřebu vlastní iniciativy a zodpovědnosti za své vzdělání a budoucí rozhodování.

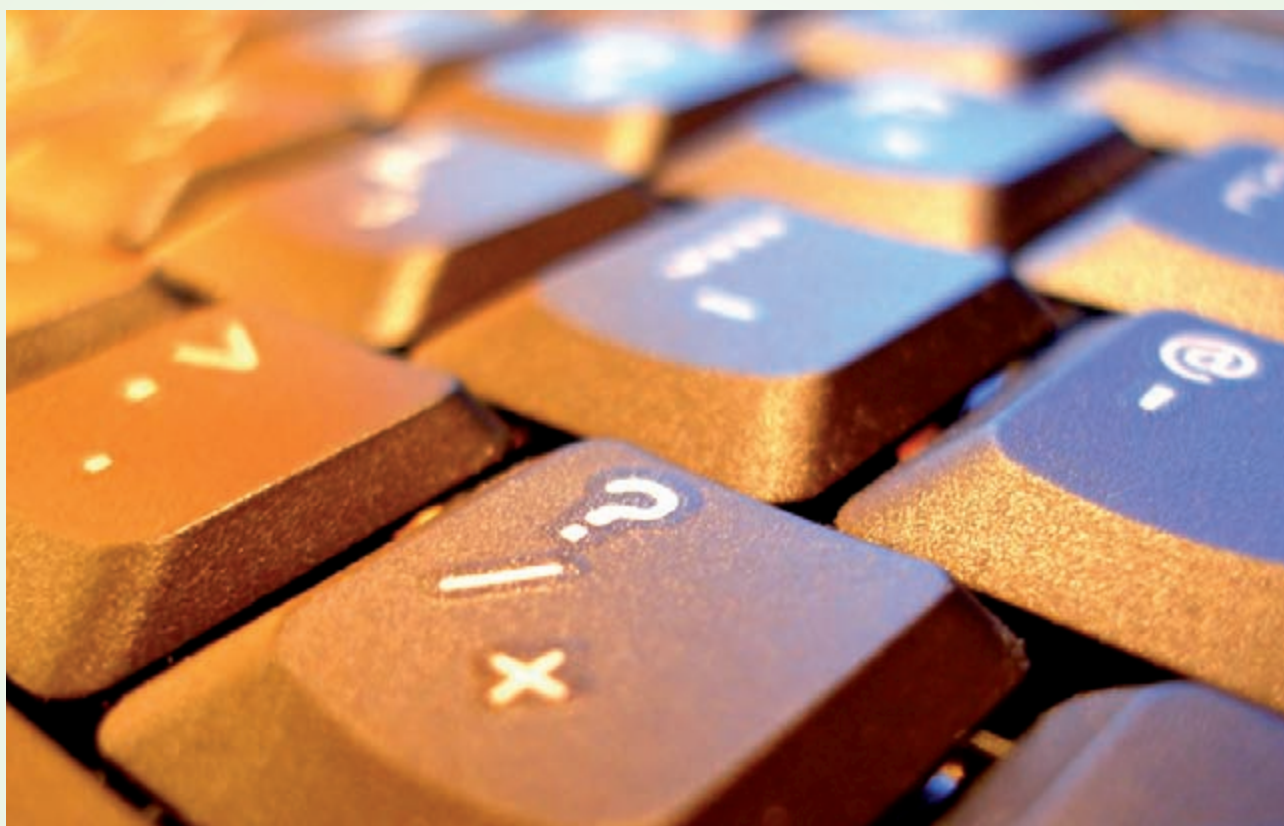
Kolaborativní učení v malých skupinách připravuje studenty na výkon lékařského povolání, v němž je týmová spolupráce nezastupitelná.

VIDEOKONFERENCE: Web 2.0 Tools for Self-Directed e-Learning for Medical Students

Termín: pátek 21. listopadu 2008, 08.30–9.15

*Dr Chris Paton BMBS BMedSci
Research Fellow, University of Auckland*

Medical students now have access to a wide variety of web based tools that could help them manage their learning. These types of tools include Podcasts, Wikis, Discussion Forums, Blogs, Videos and Social Networks. These types of tools, have been termed “Web 2.0” tools because they use advanced website features such as databases, Flash, Javascript and XML. A literature review of the use of these tools in medical education internationally is presented with a discussion of how these new tools can fit in alongside existing learning management systems and digital repositories. A framework is proposed for enabling self directed learning using these new online tools.

Víte o nějaké zajímavé akci, o které by měli vědět i ostatní? Pořádáte sami takovou akci?

Dejte nám o ní vědět na e-mail snajdrova@iba.muni.cz. Budeme Vás obratem kontaktovat a pomůžeme Vám o nadcházející akci informovat akademickou veřejnost.

Redakční rada MEFANETin

RNDr. Danuše Bauerová, Ph.D., (Institut inovace vzdělávání, Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava), MUDr. Lukáš Bolek, Ph.D., (LFP UK), Ing. Peter Cingel (JLF UK), doc. RNDr. Ladislav Dušek, Ph.D., (IBA LF MU), MUDr. Jitka Feberová (2. LF UK), doc. Ing. Josef Hanuš, CSc., (LF HK UK), prof. MUDr. Miroslav Heřman, Ph.D., (LF UP), Mgr. Eva Chárová (IPVZ), MUDr. Tomáš Kostrhun (3. LF UK), RNDr. Eugen Kvašňák, Ph.D., (3. LF UK), PhDr. Eva Lesenková (IPVZ), Ing. Jaroslav Majerník, Ph.D., (LF UPJŠ), MUDr. Vladimír Mašín (LF HK UK), prof. MUDr. Vladimír Mihál, CSc., (LF UP), MUDr. Juraj Mokry, Ph.D., (JLF UK), Mgr. Martin Navrátil (LFP UK), Tomáš Nikl (1. LF UK), prof. MUDr. Ludmila Podracká, CSc., (LF UPJŠ), Mgr. Jarmila Potomková (LF UP), prof. MUDr. Aleš Ryška, Ph.D., (LF HK UK), Ing. Daniel Schwarz, Ph.D., (IBA LF MU), prof. MUDr. Stanislav Štípek, DrSc., (1. LF UK), RNDr. Čestmír Štuka, MBA, (1. LF UK), doc. MUDr. Antonín Zicha, CSc., (LFP UK), prof. RNDr. Jana Zvárová, DrSc., (Centrum EuroMISE, Ústav informatiky, Akademie Věd ČR).